

Бібліографія:

1. Кононюк В. Соняшник – провідна культура АПК України // Агровісник Україна. – 2007. - № 1. – с. 47-50.
2. Оверченко Б. Як підвищити врожайність соняшнику // Пропозиція. – 2003. - № 4. – с. 42-45.
3. Пабат І. А., Шевченко М. С. Індустріальна технологія вирощування соняшнику // Вісник аграрної науки. – 2004. - № 12. – с. 16-19.
4. Пустовойт В. С. Подсолнечник. – М.: Колос, 1975. – 364 с.
5. Реймов Н.Б., Турдышев Б.Х. Технология возделования подсолнечника // Аграрна наука. – 2003. - № 12. – с. 10-11.

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ РОЗСАДИ ПЕРЦЮ СОЛОДКОГО ДЛЯ ВІДКРИТОГО ГРУНТУ

Головашич К.В., магістр 1року навчання*

**Науковий керівник: к.с.-г.н., доцент Белова Т.О.*

Існує ряд досить актуальних питань дослідження тривалості та способів вирощування розсади перцю солодкого за традиційною та нетрадиційними технологіями в господарствах різних форм власності.

У більшості районів України перець вирощують розсадним способом. Розсаду перцю вирощують в парниках і плівкових теплицях для відкритого ґрунту. Оптимальний її вік в парниках 60-65, в теплицях 50-55 днів. Готують розсаду до садіння у відкритий ґрунт на постійне місце, коли мине загроза заморозків. Молоді рослини гинуть від зниження температури до мінус 1⁰С. Насіння починає проростати при температурі не нижчій 13⁰С на 7-10-й день. Висаджують розсаду в Лісостепу України 5-25 травня. Строк сівби в парники чи теплиці припадає на другу декаду березня.

Особливістю вирощування розсади перцю є те, що у зв'язку із слабкою здатністю кореневої системи сіянців регенерувати при пошкодженнях і оскільки в ранні строки рослини перцю не потребують великої площі живлення, пікірування не застосовують. Насіння повинне мати схожість не нижче 60%. До сівби його відсортовують і використовують на сівбу тільки велике (маса 1000 насінин 6-6,5 г), протруєне насіння. Для забезпечення розсадою 1га відкритого ґрунту необхідно 1,2 кг насіння. Норма висіву насіння на парникову раму – 10-16 г. Сіють в парники парниковою сівалкою ПРСМ-7 або вручну під маркер з міжряддями 6 см. Догляд за розсадою перцю в парниках зводиться до видалення бур'янів, проріджування, регулювання режиму температури, вологості ґрунту і повітря, мінерального живлення. До появи сходів оптимальна температура в парнику підтримується на рівні 30⁰С. З появою сходів її знижують на 3-5 днів до 18⁰С, в наступні дні в сонячну погоду її підвищують до 20⁰С, в хмарну – до 22⁰, вночі до 15⁰С. Відносна вологість повітря підтримується на рівні 70-75%, а ґрунту – 65% ПВ. Розсада дуже чутлива до інтенсивності освітлення і потребує не менше 8-10 тис.лк. У фазі добре розвинених сім'ядольних листочків (через 7-10 днів після появи сходів) прориванням і видаленням слабких рослин формують гус-

тоту в парниках, залишаючи в рядку на відстані 3-4 см ($6 \times 3 - 4 \text{ см} = 18 - 24 \text{ см}^2$ – площа живлення), а під рамою від 600 до 1200 рослин.

Розсаду перцю потрібно поливати в першій половині дня теплою водою (25°C) великою нормою, але не часто. Після проріджування доцільно провести підсіпку рослин свіжою ґрунтосумішшю. За період вирощування розсади її 2-3 рази підживлюють мінеральними добривами. На день садіння розсада перцю у віці 60-65 днів має 6-8 справжніх листків, добре розвинену кореневу систему і досягає в висоту 15-20 см.

При вирощуванні розсади перцю в плівкових теплицях у зв'язку з кращими умовами освітлення вік її зменшують до 45-50 днів. Насіння висівають пізніше, ніж у парниках – 25-30 березня. Для одержання ранньої продукції сіють на 7-10 днів раніше вказаного строку. Плівкові теплиці для створення необхідного теплового режиму повинні бути обладнані обігрівом ґрунту і повітря. За 10 днів до сівби каркас теплиці укривають плівкою, включають систему обігріву, підсушують ґрунт до стану фізичної стиглості і вносять мінеральні добрива в таких дозах, $\text{г}/\text{м}^2$; аміачної селітри – 15-20, суперфосфат – 80-100, сульфату калію – 30-35. При внесенні тирси або січки ще додатково вносять $30-40 \text{ г}/\text{м}^2$ аміачної селітри. Насіння висівають з міжряддям 10-12 см, норма висіву – $4-6 \text{ г}/\text{м}^2$. Температуру ґрунту до появи сходів підтримують на рівні $20-25^{\circ}\text{C}$, в такому разі сходи з'являються на 7-10-й день, а при $13-15^{\circ}\text{C}$ – тільки на 20-25-й день. У період від появи сходів до загартування вночі і вранці температура ґрунту повинна становити $15-17^{\circ}\text{C}$, вдень – $20-22^{\circ}\text{C}$. Температура повітря після появи сходів 3-4 доби вдень $14-16^{\circ}\text{C}$, вночі $-8-10^{\circ}\text{C}$, в наступний період $25-27^{\circ}\text{C}$ вдень і $13-15^{\circ}\text{C}$ вночі. Велике значення при вирощуванні розсади перцю має режим поливу. У поливну воду додають 2-3 г марганцевокислого калію на 10 л води. При утворенні 1-2 справжніх листків на рослинах формують густоту, на 1 м^2 залишають 500 рослин на відстані 1,6 см при ширині міжрядь 12 см, або при ширині міжрядь 10 см на відстані 2 см (площа живлення 20 см^2). Для одержання краще розвиненої розсади і більш раннього врожаю вирощують перець з площею живлення $6 \times 6 \text{ см}$ в ґрунті теплиці або в горщечках $6 \times 6 \text{ см}$. У такому випадку вихід з 1 м^2 зменшується до 250 шт., що значною мірою підвищує собівартість розсади і не завжди доцільно.

Підживлювати розсаду починають з фази добре розвиненого першого листка. Дози добрив, г на 10 л води: аміачної селітри – 15, суперфосфату – 30, сульфату калію – 10. В друге підживлення через 10 днів після першого відповідно 20, 55 і 15 г. За 10 днів до висаджування рослин у відкритий ґрунт проводять загартування розсади. Готова до висаджування 45-50-денна розсада перцю має висоту 20-25 см, 8-9 листків, масу надземної частини 7-8 і кореневої системи $-0,8-1 \text{ г}$.

Список використаної літератури

1. Артюх А. Здорова розсада – високий врожай // Овочівництво.- 2005.- №12.- С.15-16.
2. Григоровская М. Перець сладкий // Огородник.- 2006.- №7.- С.36.
3. Іваненко А.П., Приліпка О.В. Закритий ґрунт.- К.: Урожай, 2001.- 360 с.
4. Кравченко В.А. Выращивание рассады овощных культур // Овощеводство.- 2005.- №11 – С.22-26.